

Kirivere spordisaal võimeldi avatuks

Midagi sellist pole vallavanemaga varem juhtunud!

Mudilased laulsid.

Fotod Imre Annus

Isad, emad, lapsed ...

Kirivere kooli võimla on mitmes mõttes eriline. Esiteks on tema taastamine hea näide sellest, kuidas ka napi eelarvega häid tulemusi saavutada, teiseks oli see kaasaegne spordi-

saal juba enne avamist valla piiridest kaugemalgi populaarsust pälvinud.

11. hingedekuu päeva õhtul oli Kirivere kooli vastremonditud võimla

suuri ja väikeseid huvilisi täis. Ehkki treeningud ja õppetöö seal juba mõnda aega toimunud, nõudis hea tava ka pidulikku avamist.

Kui vallavanem Tarmo Riisk koos külla tulnud riigikogu aseesimehe Helir-Valdor Seedriga olid avasõnad lausunud, algas eeskava. Oma laule esitasid lasteaialapsed, õpitud näitais Kõo vallas selle aasta sügisel tegevust alustanud iluvõimlejad Annika Karin Vahteri juhendamisel. Trennides omandatud tulid näitama ka Tääksi spordiklubi jalgpallipoisid Indrek Jegorovi juhendamisel.

Seejärel võttis õhtu juhtimise üle tuntud akrobaat ja kondiväänaja Vello Vaher. Kui sissejuhatavad mustkunstimaigulised trikid olid ära imes-

tatud, asuti jõunumbrite kallale. Muuhulgas tõstis toimekas külaline maast lahti ka vallavanema, ehkki kaalude vahetada arvestades see ülesanne esmapilgul võimatute kilda võis liigituda.

Õhtule pani meeoluka punkti suurte ja väikeste ühine tants kireva langlevarjukupliga.

Lisaks võimlat igapäevaseks kasutamiseks kooliperele on peagi ka kõik teised Kiriverre tervist nõutama oodatud!

Ettevõtmise kordaminekule aitasid kõikide kohaletulnute kõrval kaasa Ursula Griwenka ja AS Largo. Suur tänu ka alati abivalmis Urmas Aunale!

Silvi Annus
kultuuritöötaja

PILISTVERE KIHELKONNA PÄEV 2016

26. novembril Pilistveres

13.00 Kihelkondlik ümarlaud pastoraadis
Mis siis ikkagi saama hakkab?
Omavalitsuste reformist on arutlemas Sulev Valner

15.00 Käänalde süütamine kalmistul

16.00 Jumalateenistus Pilistvere kirikus

18.00 Pilistvere kihelkonna isetegevuslaste kontsert
"Meeleparandus ja maaparandus on väga sarnased - mõlemaga tuleb pidevalt tegeleda, muidu läheb asi hulluks." *
*Vello Salum. 05.07.2006 Postimees

20.00 Tantsuõhtu ansambliga Udo bänd
Kõlla on lubanud tulla
Lahedad Mutid Lahedalt
Peoõhtu pääse 5 eurot *
*Esinejatele ja isetegevuslastele tasuta

Päeva toimumisele aitavad kaasa EELK Pilistvere kogudus, Võhma linn, Imavere vald, Kõo vald ja Täri vald

TALVINE TEEHOOLDUS

Head vallakodanikud, vaadake kriitilise pilguga üle

OMA MAJAPIDAMISTE SISSEÕIDUTEED (PUUDE OKSAD, SUURED KIVID JA MUUD TAKISTUSED).

Palume kõik takistused kõrvaldada, vastasel juhul ei pääse traktorid teie majapidamisse lund lükkama.

Rein Vahtra, tel 437 8554

Volikogu töomailt

Volikogu 35. istung toimus 27. oktoobril Kõo vallamajas ja sellest võtsid osa volikogu liikmed Heiki Aren, Hermann Kalmus, Raivo Kross, Tiina Leis, Eda Piilmann, Aare Priks, Avo Pöder, Ain Vahtra, Anneli Vatsa, vallavanem Tarmo Riisk, finantsjuht Anu Lõhmus ja vallasekretär Aino Rebane.

Kinnitatud päevakorras oli neli punkti

1. Koolikoti raskuse teema.

Madis Pruus teeb ettekande, mille sisuks on põhikooli õpilase koolikoti raskuse teema.

Ettekandes tuuakse välja, et kotid on lubatust palju raskemad ja püütakse leida võimalusi kooliõpilase koti kergemaks muutmiseks.

Teema oli arutelul enne õppeaasta algust hoolekogus, kuid siis pakuti lahendusena välja, et vanemad,

kes soovivad, võivad ise osta lisaõpikud, samuti pidid õpetajad soovutama võimalusel lastel raamatuid kooli jätta. See oli püstitatud probleemile kõige kiirem lahenduse pakkumine.

Lapsevanemat see ei rahuldanud, kuna leidis, et lapsed ei taha teistest eristuda, kui ühel on lisaõpikud ja teistel pole.

Volikogu soovitas kasutada võimalusel klassis e-õpet, et raamat võiks kodus olla. Tunnustati mõtet kooli toetusfondi loomiseks.

Volikogu soovitas direktoril hakata õppeainete kaupa analüüsima lisaõpikute sisseviimise võimalust, koolil kaaluda toetusfondi loomise mõtet, vaadata läbi kehalise kasvatuses õppekava, selgitada välja e-õppe võimalused ja kulud selleks.

Volikogu võttis kuulnud informatsiooni teadmiseks.

2. Haldusreformi seis ja ettepanekud ühine-mislepingusse.

Selgitusi andis Avo Pöder.

Volikogu tegi ühinemislepingusse ettepanekud, et igast ühinevast omavalitsusest oleks üks esindaja vallavalituse koosseisus ning et vald osaleb piirkonna elanikke teenindavate tervisekeskuste kuludes. Peeti silmas Põltsamaa tervisekeskust, mida meie piirkonna inimesed kasutavad ja mille kuludes on Kõo vald ka seni osalenud.

Vallasekretär edastas ettepanekud Suure-Jaani Vallavalitusele.

3. Pilistvere hooldekodu kohamaksumuse muutmine.

Selgitusi andis Anu Lõhmus. Hooldekodu koht maksab alates 2015. aastast 540 eurot. Kohatasu tõusu tingib miinimumpalga tõus

ja tervisekaitse nõudel sisse viidav neljas söögikord.

Volikogu teeb ettepaneku tõsta 2017. aastast Pilistvere hooldekodu teenuse hinnaks 570 eurot kuus.

4. Informatsioonid (ÜVK, tänavavalgustuse taotlusvoor)

Selgitusi andis Avo Pöder, kes selgitas olukordi, probleeme ja võimalusi Kõo ja Koksvere külates.

Volikogu on seisukohal, et Koksvere külas peab vald vee- ja kanalisatsioonitrassid rekonstrueerima, puuduolevad välja ehitama (endise kaupluse tagused majad). Enne seda on vaja välja selgitada elanike soovid trassidega liitumiseks, sest selles piirkonnas ei saa ilmselt kanalisatsioonitrasside ehitamiseks taotleda toetust KIK-ilt.

Avo Pöder
volikogu esimees

Lasteaia Tähekild JÕULUPIDU

20. detsembril kell 16.00 Kõo valla saalis

Peole on oodatud kinke saama kodused mudilased ja väljaspool valda õppivad põhikooli õpilased

Koksvere seltsimajas laupäeval, 10. detsembril kell 11.00-15.00

JÕULUMÜÜK

Saab osta kohalikku käsitööd, juua kohvi ja koduõlut, maitsta kooki ja pirukaid.

Oodatud nii müüjad kui ostjad!
Info tel 5648 2547
Tiina Leis

Möödunud aegade lood

Mõtisklus Maalasti küla ja Nurmekunna ajaloo

Kui ma aastal 2003 esimest korda Maalasti külla sattusin, ei paistnud see suurtest teedest eemal asuv maakitsus vesiste Navesti luhtade vahel, eriti millegagi silma. Hiljem olen hakanud mõistma, et sinne elukorraldus, olgu kohalike inimeste või looduse vaatevinklist, vajab tükkaaval tundma õppimist. Ja võin öelda, et see on seda väärt. Esiisade kombed ja tavad, mis antud edasi põlvest põlve on kasvatanud külale väarikad järeltulijad, kes oskavad säilitada pärandit ja seda ümbritsevat loodust. Me elame muutuvast maailmas. Tahaksin ka selle kirjatükiga meenutada endale ja lugejatele, et kui me muretseme ainult pumba pärast ja ei hoolitse kaevu eest, siis kaob meie kodukülalt veel midagi peale allika või ojanire. Minu lühikestest külastustest said siin veedetud suved ja teostus unistus - rajada päris oma talu. Olen poisikesest peale huvitunud Eestimaa ajaloo, mind paelub nii rahvusromantiline muinas-aeg kui ka Eesti Leegioni meeste juhtumised maailmasõjapäevilt. See on ka üks põhjuseid, miks sooviksin rääkida oma küla vanemast, unustusehõlma vajunud ajaloo. Kuna sel aastal on Maalasti küla väikestviisi juubel - kirjalik esmamainimine 335 aastat tagasi Pärnu kreisi ürikutes, siis on just nüüd sobiv aeg selleks.

Pronksiaeg ja Maalasti

Inimasustusest on piirkonnas kindlaid andmeid nooremast kiviajast (IV-II aastatuhat e.m.a.). Tol ajal, praegusest palju suurema Võrtsjärve põhjarannikul, mille veteväli hõlmas ka Maalasti küla, elasid muistsed kalastajad ja kütid. Kalapüük etendas majanduses üsna põhilist osa, järvesopid olid põhiliseks söödamaaks ka kütitavatele ulukitele. Arheoloogilistest leidudest on piirkonnas välja tulnud kivi kirveid, kivitallu, luust õngekonkse ja ahinguotsasid kui ka muistseist uskumustest ja maagilistest kunstiharrastustest pajatavaid

esemeid. Hiljuti Maalasti külas, kaevetööde käigus andis maapõu välja muuhulgas eseme, mida ta oli kiivalt varjanud tuhandeid aastaid - nooremast pronksiajast ehk esimesest viikingiajast (11.-6. saj e.m.a) pärineva õoskirve. Mis teeb leiu veelgi eriliseks, on ajastu - noorem pronksiaeg oli Eestimaal suurte muutuste ajajärk. See oli vastastikuse läbikäimise ja majandusliku õitsengu ajastu kogu Läänemerele. Lõuna-Skandinaavia mõju Eesti rannikualadele oli sellel ajal väga suur. Mere tagant hakati siia tooma rohkem mitmesuguseid pronksesemeid: ehteid, odaotsi, nooli, kirveid, ka mõõkasid. Eesti aladelt viidi vastu hülgetraani, karusnahku ja mett. Pronks oli väga kallis ja haruldane materjal ning suurem osa igapäevastest tööriistadest valmistati jätkuvalt puust, luust või kivist. Oluline roll pronksikaubandusel oli ka ühiskonna kujunemisel - pronksi omavatel ja töötlevatel peredel oli ühiskonnas kindlasti väga suur mõjuvõim. Kuna pronks oli väga tähtis ning tulutoov materjal, mille hoidmine vajab kaitset, kujunesid "pronksikuningate" majapidamistest aja jooksul esimesed kindlustatud asulad, arvatavasti oli üheks selliseks ka Maalasti küla.

Alates XVIII sajandist e.m.a., Võrtsjärve taganedes hakati piirkonnas tegelema karjakasvatusega, samal ajal arenes algeline põlluharimine. Asustus kandus ümber kõrgetele kohtadele. Veest välja ulatusid üksikud kuivemad saared - künnad. Tänapäevalgi esineb piirkonnas iseloomulike iidseid kohanimesid nagu Suursaare, Tohossaare, Kaosaare, Rehessaare jne.

Nurmekunna muinaskihelkond

II aastatuhande algul algas koondumine maakondadeks, juhitud vanemast. Läti Henriku Liivimaa kroonika andmetel asus Maalasti küla muinaskihelkonna - Nurmekunna (saksa k. Nurm-

Maalasti küla tänased elanikud. Foto erakogust

gunde) - haldusalal. XIII sajandi alguseks hõlmas Nurmekund 400 adramaad. Piirkonnas asus ka suuremaid külasid, näiteks Koksvere ja Venevere. Nurmekunna sidemed Sakala maakonnaga olid muinasaja lõpul tihenedes ja töönaoliselt oleks jõutud ühinemiseni, kui seda poleks takistanud välisjõud. Nurmekunna keskus asus tollal Pilistveres, kus paiknes muistne eestlaste asula, võimalik, et ka linnus. Koha jõukat olemust rõhutab Pilistverest leitud suur aardeleid hõbeesemete näol.

Eestlaste muistse vabadusvõitluse ajal otsisid nurmekundlased varju ka Lõhavere linnusest Suure-Jaanist. Esimest korda tungisid saksa ristirüütlid Nurmekunda 1212 a. jaanuaris. Liivimaa kroonika räägib sõjasõidust, kust võtsid osa 4000 ratsa- ja jalameest. Lähikäidud külad põletati maha, elanikud tapeti või võeti vangi, vara rööviti. Töönaoliselt ei jäänud Nurmekunna mehed võitlusse astumiseks seda rüüsteretke ootama, vaid liitusid juba eelnevalt kodu kaitseks naabritega Sakala maakonnast, eesotsas vanem Lembituga. Võib arvata, et nurmekundlased võtsid osa ka Ümera lahingust ja teistest muistse vabadusvõitluse heitlustest enne 1212-1215. a vaherahu. Henriku kroonikas nimetatakse Nurmekunda küll harukordadel, aga on kindel, et ka sellesse piirkonda ulatus sakslaste sõjaretk kevadtalvel 1215 ja aastaid hiljem ka rida

teisi rüüsteretki. Otsustav lõpp iseolemisele tuli Madisepäeva lahingu järel, mil oldi sunnitud tunnistama vallutajate - sakslaste - ülemvõimu. 1220. aastal ristisid Läti Henrik ja preester Theoderich Nurmekunnas 30-50 hinge päevas. Kuid veel korra saabus Nurmekunda vabadus, kui eestlaste ülestõusu ajal 1222.-1223. a kihutati rõhujad maakonnast minema.

Ülestõusnute lõplikul lüüasaamisel 1237. aastal langes Nurmekund saksa ordu valitsusalasse. 1238. aastal nimetati piirkond Pilistvere kihelkonnaks, kuhu kuulus kokku juba 600 adramaad. XIII sajandi II poolel asuti ehitama Pilistvere kirikut endise muinasasula kohale. Enne lõpliku valmimist täitis kirik kindlasti ka kaitseülesandeid. Kiriku ehitus piirkonda tõi kaasa käsitööstus-kaubandusliku keskuse tekke. XV-XVI sajandil elasid kohapeal juba hulk käsitööliseid ja kaubamehi. Vahetult enne Põhjasõda asustati Liivimaa kuninga, hertsogi Magnuse käsul sõdadest ja haigustest inimitühjaks jäänud Nurmekunna külladesse uusi elanikke, peamiselt praeguse Venemaa piirialadelt ja Soomest. Sellest ajastust leia me ka küla nime Maalasti päritolu, algupärase nimega Mallast, ka Mallas mainimise. Nimelt kasvas külas hulgaliselt humalat (lad Humulus lupulus) - taim, mille järgi küla soome juurtega kogukonnalt oma nime on saanud. Sõna

mallas tähendab soome keeles humalat.

Liivi sõda ja Maalasti

Oleme sattunud XVI sajandisse, Liivi sõdade ajastusse, mis laastas Nurmekunda 25 aastat. Sel perioodil toimus maa-rahva ümberasumine, sõja ja katku eest põgeneti tihedamalt asustatud aladelt, tühjadele või hõredalt asustatud maadele.

Arvatavasti ka Maalasti maakitsus osutus päästerõngaks väiksele inimrühmale, kes võitlesid oma eksistentsi eest vaenlaste ja maad laastavate haigustega läbi aastasadade tänapäeva, väärtustades tööd ja iseolemist, kuid kaotades XX sajandil siiski lõpuks jõu viimasele okupandile. Külalt kadusid saatuse keerdkäikude tõttu inimesed, loodus võttis võimust taluhoovides, kaotades terved majapidamised sootuks. Külatänavatelt hävisid kiviaiad, karjakoplitest tammealdeed, luhaheinamaad võsastusid, küla tuulikud ei mäletanud keegi peale mõne kulupäise taadi - lõpp?

Tänaseks on möödunud hallidest aegades hulk inimpõlvi ja võib julgelt öelda - rist on kalmu pealt maha löödud ja Maalasti küla väheste talude kohal hõljub taas koldesuits - uus algus. Metsaveerde kerkivad uued hooned, põllud on haritud, külas tegeletakse mesinduse ja loomapidamisega. Pea igas talus on noori inimesi, kes tahavad olla ja jääda, külatänavatel hõigub järeltulivate

põlvede kaja. Oleme valla pisemate külade hulgas, kuid just see innustabki jätkama, nii nagu ei andnud alla vaarisad, kes siia tuhandeid aastaid tagasi kanda kinnitasid.

On huvitav mõtiskleda, et Eestimaal on elatud vähemalt kümme tuhat aastat ning eestlane on üks paiksemaid rahvusi maailmas. Ka oma keelt on siiani suudetud alal hoida ning kaasajastada. Tänu aeglasele ja tasasele loomule pole kunagi kipunud teisi maid vallutama ega oma alasid suurendama. Tuhandeid aastaid tagasi Läänemere äärde välja jõudnud, leidis see rahvakild, et sinne tasane, metsaga kaetud maa on talle parim. Eestlaste ajalugu koosneb vaid võitlustest oma olemasolu eest, võitlustest tugevate ja suurte naabrite vastu. Ei ühegi teise rahva ajalugu küündi selleni, pole keegi nii palju põlvede kestel võidelnud ja viletsusi läbi elanud, kui just meie, eestlased. Oleme võidelnud aastatuhandeid, alati vabaduse eest ja alati viimase meheni. Need ongi eestlased - nurmekundlased!

Lõpetuseks tänan Maalasti küla pererahvast Aaviku talust, Teheda talust, Kolga talust, Uuetoa talust ja Maeltoa talust. Soovin teile jõudu, vahedat mõistust ja tahet mistahes takistustega toime tulla.

Kuni me küla veel elab, elame meie ka ...

Gert Kallas
Maeltoa talust

Avatud soe käsitöötuba

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit kutsus tänavu sügisel kuuendat korda käsitööhuvilisi korraldama ettevõtmist „Avatud käsitöökodad üle maa“. Nii oligi 22. oktoobril või selle kuupäeva lähiumbruses üle Eesti avatud 35 käsitöötuba ja -koda, kus toimusid erinevad õpitoad.

Et 2016. aasta on eelpool mainitud organisatsiooni poolt nimetatud rahvarõiva-aastaks, siis olid paljud ettevõtmised seotud rahvarõivastega.

Kõo käsitöötoas oli 22. oktoobril võimalik tutvuda Pilistvere kihelkonna kindakirjadega, vaadata üle nii muuseumieks-

ponaatide fotod kui ka tänapäeval kootud koo- piakindad ja kuulata lugusid kindakandmise traditsioonidest. Iga osaleja võis endale saada kindakirjadega mustri- lehe. Et aga kindakandmine on paari- kstunniks liiga suur töö, siis oli plaani võetud hoopis kindakirjadest

ristpistetikandi tikkimine ja sellest kihelkondliku meene kujundamine. Näputöö kõrvale pakuti piparmünditeed ja kodust ahjusooja odrakaraskit. Nii ootas avatud soe käsitöötuba Kõos huvilisi.

Marju Roosileht

Foto Marju Roosileht

Viljandimaa noortekogu korraldas Viljandimaa osaluskohviku

Kirivere koolist osalesid Viljandi Gümnaasiumis toimunud osaluskohvikus Lota Tähemaa, Marjanno Evert, Liina Vatsa, huvijuht Liina Nikonorova ja direktor Heilika Ressar.

Osaluskohviku eesmärk oli kaasata noori rääkima ühiskonnas intrigeerivatest probleemidest ning nende lahenduskäikudest. Osaluskohvikus arutati mitmetel teemadel, mis olid jagatud laudkondade vahel:

- Haldusreform – kas võluvits Eesti (noorte) elu edendamiseks või maaelu surm?

- Suur vabadus = suur vastutus. Laudkonna arutelu teemaks oli Brexit

- Presidendi valimised. Kas meie või poliitikute otsus?

- Rahvusvahelised julgeolekuprobleemid tänases maailmas. Põhiliselt räägiti pagulaste probleemist.

- Vastutus magamata öödel. Arutleti teemadel: nutiseadmete mõju une kvaliteedile, koolistress, kuhu pöörduda abi saamiseks.

- Kas internet on reaalsus? Mida, kuidas, kui palju ja kui ohutult jagada sotsiaalmeedias. Arutelu põhirõhk oli Facebook jt sotsiaalmeedia kanalid.

- Kuidas avaldada oma arvamust?

Iga laudkonna juhiks oli kutsutud üks oma ala spetsialist, kes juhtis arutelu. Iga osaleja sai kaasa rääkida ja arutleda nelja laudkonna teemadel. See sündmus andis meile võimaluse koos arutleda noori huvitavate, hetkel ühiskonnas aktuaalsete küsimuste üle ning mõelda, millised võiksid olla lahendused. Igas laudkonnas oli aega arutamiseks 25 minutit. Meie osalesime haldusreformi, Brexiti, vastutus magamata öödel ja "Kas internet on reaalsus?" arutlusel.

Kooli esindanud õpilaste arvamused Viljandimaa osaluskohviku kohta:

Liina Vatsa: Oli huvitav ja kaasahaarav. Kahjuks ei osanud esimeses kahes laudkonnas eriti kaasa rääkida, aga järgmises kahes laudkonnas tulid arutelu iseenesest. Peale kahte laudkonda anti ka imehead šnitslit. Samuti oli tore kohtuda vanade tuttavatega.

Marjanno Evert: Oli väga põnev ja sain palju uusi tutvusi, kui toimub ka järgmine kord tahaksin osa võtta.

**Liina Vatsa
9. klassi õpilane**

Elekter, tuleoht ja suitsuandur

Elektrist kasvav tuleoht

Viimase aastakümne kiire tehnoloogiline areng on meie kodudes elektriseadmete arvu jõudsalt kasvatanud. Paraku on suur osa meie kodudest ehitatud ajal, mil sellist elektriseadmete kasvubuumi ette ei nähtud. Nii ollakse sageli sunnitud paljusid voolutarbijaid pikendusjuhtme ja jagaja kaudu ühte pistikusse ühendama, mis koormusele vastu ei pea ning kuumenevad juhtmed põhjustavad tulekahju. Kätte jõudnud sügisel ja külmaperioodil kasutatakse elektrikütte- ja muid koduseid elektriseadmeid rohkem, millega seoses kasvavad veelgi elektri kasutamise seotud tulekahjuohud.

Nii pole imekspeandav, et üha suurema osa siseruumide tulekahjustest põhjustavad rikked elektrisüsteemides. Näiteks eelmise aasta sügisel (oktoober – detsember) Lõuna-Eesti kuues maakonnas juhtunud eluruumide tulekahjustest olid üle neljandiku ehk 23 tuleõnne-

tust seotud elektriga. Kui kokku juhtus kodudes 82 arvestatava varalise kahju, juga tulekahju, siis 10 nendest põhjustasid vanad või oskamatult parandatud elektrijuhtmed ning katkised pistikupesad. Kuus tulekahju said alguse rikkest elektriseadmes ning seitsmel juhul põhjustas õnnetuse hooletus elektriseadme kasutamisel.

Lõuna-Eesti kutselised ning vabatahtlikud päästjad on sel aastal tuleohutusalast nõu andnud juba üle 4000 kodus. Lisaks küttesüsteemi seisundile hinnati ka elektrisüsteemi olukorda. Kodukülastuste kokkuvõtetest selgub, et lausa 73 juhul hinnati elektrisüsteem tuleohtlikuks. Värskendamist vajava elektrisüsteemiga kodusid oli tegelikult rohkem, kuid päästespetsialistid tuleohtu nendes veel ei näinud.

Kapi peale jäetud patareita suitsuandur elu ei päästa

Jätkuvalt on suitsuandur asendamatu vahend

tuleõnnetuse varajaseks avastamiseks, et päästa tulekahjust oma elu, tervist ja vara. Käesoleval aastal on päästjad tulekahjupaikadelt üha rohkem leidnud suitsuandureid, millest polnud kasu, sest nende patareid oli tühi või oli seade laest mingil põhjusel alla võetud. Päästjad tuleavad tungivalt meelde, et suitsuandur on eluruumides kohustuslik ja kasu on ainult töökorras ning täis patareidega andurist. Selles veendumiseks tuleb suitsuanduri korrasolekut testida vähemalt kord kuus, vajutades seadmel olevat testnuppu, mille järel korras andur annab häiresignaali. Patareid tühenemisest annab andur märku ebakorrapärase üksikute piiksudega.

Vahet tuleb teha suitsuanduril ning vingugaasianduril, mis peatselt muutub osades eluruumides samuti kohustuslikuks. Kohustuslikuks muutub vinguanur gaasiseadet kasutavates majapidamistes ja hoonetes, kus vingugaasi

ruumidesse kogunemise võimalust pole spetsiaalse ventilatsiooniga võimalik välistada. Vinguugaasianduri kasutamine lisaks suitsuandurile on mõistlik kõigis majapidamistes, kus on vingugaasi tekkimise oht. Olgu see gaasiseadme, aga ka tavaliise pliidi või ahjuga majapidamine.

Kohustusliku suitsuanduri kasutamise lai levik, regulaarse professionaalse korstnapühkimise nõude kehtestamine ja päästeameti ennetusõppe projektid on inimeste tuleohutusalast tarkust jõudsasti kasvatanud. See on aidanud kaasa tuleõnnetuste üldarvu olulisele vähenemisele. Kuid paraku hukub Eestis tulekahjustes endiselt aastas ligi 50 inimest ja siin ei saa olla rahul enne, kui see number on null.

**Riivo Mõlter
Lõuna pääste-
keskuse ennetusbüroo
peaspetsialist**

Miks jäätmevedaja ei tühjendanud minu prügikonteinerit?

Jäätmevedaja poolt võidakse jätta teenus osutamata ja rakendada tühisõidutasu järgmistel juhtudel:

Kui jäätmekonteineri ja selle käitlemiseks vajalikud tehnilised nõuded ei ole täidetud.

Konteiner peab asuma seda tühjendava jäätmeveokiga samal tasandil paikneva kõva kattega (betoon, asfalt, kiviparkett jms) alusel, millele on tagatud jäätmeveoki vahetu juurdepääs konteineri tühjendusküljelt. Jäätmete kogumiseks tuleb jäätmevaldajal kasutada nõuetele vastavat kaanega varustatud jäätmekonteinerit (kompaktne, terve, puhas, korralikult suletav), mida on võimalik tühjendada töstemehhanismi abil jäätmeid kokku pressivasse jäätmeveokisse. Standardsete jäätmekonteinerite nõue tuleneb tühjendamisel kasutatavast vabapuiste-meetodist, mille käigus haagitakse konteiner jäätmeveoki töstemehhanismi külge. Eelmainitud meetodil tühjendades ei kuku nõu masina pressi ega purune konteineri koputamisel telje vastu.

Jäätmete kogumiseks ei sobi: 750-liitrised rataseta metallkonteinerid (vana, e. eelmine standard); ümmargused konteinerid; konteinerid, millel puudub tühjendamiseks vajalik ääris konteineri ülemises servas, kuna neid ei saa tühjendada tänapäeval kasutatavate jäätmeveokitega.

Kui veopäeval, millest jäätmevaldajat oli varem teavitatud, ei olnud jäätmekonteinerit määratud kohal.

Vedaja tühjendab konteineri veograafikus ettenähtud veopäeval kl 6.00-22.00. Konteiner või jäätmekott peavad olema veopäeval kella 6.00-ks pandud välja nähtavale kohale. Kui prügivedaja konteinerit ei näe, siis ei saa ta seda ka tühjendada.

Kui jäätmevedaja juurdepääs jäätmekonteinerile on takistatud (näiteks ilmastikust tingitud probleemid, läbimatu tee, lahtiselt ringi jooksvad kurdjad koerad või muud liikumist segavad takistused).

Juurdesõidutee konteinerile peab olema piisava kandevõimega, tasane ning talvisel ajal lumest puhastatud nii, et prügiauto vabalt läbi pääseks. Konteineri juures peab olema piisavalt ruumi jäätmete laadimiseks ning juurdepääs konteinerile olema jäätmevedajale ohutu. Kui konteiner ei ole toodud jäätmeveoki lähima võimaliku peatumiskoha juurde, peab konteineri ka käsitsi teisaldamise tee olema kõva pinnaga ja talvel lumest puhastatud. Prügikasti kaanele kogunenud lumemüts tuleb maha lükata. Tõrgete olemasolu korral tuleb vedajat ette teavitada vähemalt üks tööpäev.

Kui jäätmekonteineris pole veopäeval üleandmiseks ettenähtud jäätmeid.

Kui olmejäätmete konteineris on sobimatud jäätmed, jäätmed, mis ei vasta selle konteineriga kogutavale jäätmeliigile või sisaldavad tule- ja plahvatusohtlikke jäätmeid, sealhulgas kuuma (temperatuuriga üle 40°C) tuhka, vedelaid ja mudalaadseid jäätmeid; erikäitlust vajavaid jäätmeid; aineid ja esemeid, mis kaalu, mõõtmete või kuju tõttu või muul põhjusel võivad kahjustada

mahuteid või jäätmeveokeid või raskendavad märkimisväärselt jäätmete kokku pressimist.

Siis on jäätmevedajal õigus jätta konteiner tühjendamata ja rakendada tasu tühisõidu eest, mis on võrdsustatav jäätmekäitluslepingus sätestatud suurusega kogumiskonteineri tühjendamise teenustasuga.

Kui vedajal tuleb:

ratasatel teisaldatavat konteinerit transportida jäätmeveokini käsitsi kaugemalt kui 10 meetrit; jäätmeveokiga tagurdada üle 100 meetri, kui jäätmevaldaja juures ümberpööramise võimalus puudub; kui lukustamata konteiner, värav või tõkkepuu tuleb avada käsitsi;

kui konteiner on üle-täitunud; kui vedajal tuleb ära vedada kilekotist jäätmemahuti, mis on kahjustatud tema teisaldamist takistaval määral lindude ja/või loomade poolt;

kui vedajal tuleb teostada konteineri ümber paiknevate jäätmete ära-vedu, mida ei saa klassifitseerida konteinerivälise juhulike jäätmete alla.

NB! Need on nõ mugavusteenused ehk jäätmeveo teenusega seotud lisateenused mida vedaja osutab jäätmevaldajale ainult temaga eelnevalt sõlmitud kirjaliku kokkuleppe alusel vastavalt kehtivale lisateenuste hinnakirjale.

Jäätmealast infot, kuidas valla elanik peaks enda tekitatud jäätmete eest hoolt kandma, leiate nii kohaliku omavalitsuse jäätmehooldusekirjast kui ka teile jäätmevedaja poolt saadetud kliendilepingust ja jäätmevedaja veebilehelt.

MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus

LASTEAIA HEATEGEVUSLIK JÕULULAAT

**6. DETSEMBRIL KELL 16.00–18.00
KÕO VALLAMAJA SAALIS**

AVATUD JÕULUKOHVIK!

KAUPLEME JÕULUKINKIDE JA -EHETEGA, KÜPSETISTE, KÄSITÖÖ, LOODUSLIKU TÕRVASEEBI JA MUUGA.

TÄHED, KILLUD JA KILLUKESED OOTAVAD **MÜÜMA JA OSTMA KÕIKI LAPSEVANEMAI** JA LASTEAIA SÕPRU!

OODATUD ON KA **KÕIK SPONSORID**, KES SOOVIVAD MEILE OMA KAUPA MÜÜKI TUUA JA SEELÄBI OMA TOOTEID REKLAAMIDA!

TULE JÕULURÕÖMUST JA HEATEGEVUSEST OSA SAAMA NING HEAD SELTSKONDA NAUTIMA.

Palume müüjatel **müügisooivist teada anda hiljemalt 1. detsembriks** rühma õpetajale või tel 5291951 (Heilika Ressar).

**MÜÜGITULU LÄHEB LASTEAIALASTE
LASTEAIA LOGOGA T-SÄRKIDE
OSTMISEKS.**

TEATED * TEATED * TEATED

LASTEIA "TÄHEKILD" PERE HOIAB LOODUST! PALUN TOO OMA TÜHJAD TEEKÜÜNLA ÜMBRISID JA PATAREID (AA, AAA, NÕÖP-PATAREID) MEILE KUNI 31.01.2017

EESTI OTSIB KESKONNASTAARI

MART PREEMIL

KÜÜNLAÜMBRISTE JAHT 2016-2017 ja PATAREITÄHT!

Vaata lisa ja registreeri koosseis osalema: www.kuunlajaht.com

IAHI TÜHJAKS PÖLENÜD ALLUMINIIUMIST TEEKÜÜNLAÜMBRISID JA PATAREISID!

Krediidipank KUUSAKOSKI RECYCLING

REKONSTRUKTIOKESKUS, Eesti Põllumajandus, 65 MUKU, FORUM CINEMAS, Aus, TÄNAPÄEVA TALE, Jätku, PÄRASED KÕRVALDAMISE KÄSIRAAMATU, U, Lintova

3. detsembril algusega kell 12.00 tähistab Põltsamaa rahvamajas oma 30. tegutsemis aastat

Memmede tantsurühm LABAJALG

Muusikat teevad **PILISTVERE PILLIMEHED**

Buss väljub 11.30 Koksverest, 11.40 Kõost
Täpsem teave Silvi Annuselt 5301 2279

PILISTVERE KOGUDUSE TEATED

26. november, L Kihelkonna ümarlaud kell 13.00 pastoraadis. Küläs Sulev Valner "Mis ikkagi peale haldusreformi juhtuma hakkab?"

27. november, P Advent armulauaga jumalateenistus kell 13.00

Kogudus korraldab soovijatele transporti pühapäevasele jumalateenistusele. Näiteks iga kuu esimesel pühapäeval, kui on armulauapäev.

Andke soovist koguduse vaimulikule teada. Info koguduse vaimulikult.

Jumalateenistused igal pühapäeval kell 13.00
Iga kuu 1. pühapäeval on kaetud armulaud.

Teeliste kirik. Avatud iga päev kell 10-17
Kontakt: Hermann Kalmus 55 32 789 hermann.kalmus@eek.ee

Kõik on kutsutud, kõik on oodatud.
Põltsamaa kogudus

Kõo vallamajas KASUTATUD RIIED
naistele, lastele, meestele.

Kes on huvitatud, võtku ühendust tel 58555 9980.
Piret Jukk, sotsiaalnounik

SAETÖÖD JA METSA VÄLJAVEDU HOBUSEGA.

Info tel 5192 1699
Tarmo Tähemaa

Õnn on neis väikestes kätes, mida armsalt liigutab laps, õnn on ta säravates silmades ja lustakas põselohus. On päike ka vihmastes ilmad, kui selline õnn on kodus.

UUED VALLAKODANIKUD

Lisanna ja Mart Preemil sündis 16. oktoobril tütar **ANNI**

Palju õnne vanematele!

KONTSERT JÕULUOOTUS

Esinevad Kõo valla täidled ja PILISTVERE RAHVAMAJAS 18. DETSEMBRIL KELL 17.00

Buss 16.30 Koksvere, 16.40 Kõo

Kolmapäeval, 7. detsembril Kõo sööklas kell 16.00

JÕULUKAUNISTUSTE VALMISTAMINE
looduslikust materjalist.

Info Silvi Annus tel 5301 2279; e-post: kultuur@koo.ee

Jõuluel magusaks!

MAGUSTOITUDE VALMISTAMINE
esmaspäeval, 12. detsembril kell 17.30 Venevere puhkekülas. Näpunäiteid jagab Eelika Ütt. Osalustasu 8,- (toiduained, retseptid)

Info ja registreerimine Silvi Annus tel: 5301 2279; e-post: kultuur@koo.ee

Tõisipäeval, 29. novembril jätkub Kirivere kooli kaasaegses tööõpetuse klassis KÄSITÖÖRING
õpetaja Andrus Liiguse juhendamisel.

Valmista sobiv ese majapidamisse või praktiline kingitus!
Oodatud kõik huvilised.
Info Andrus Liigus tel 5385 0375

MÄLESTAME JA AVALDAME KAASUNNET OMASTELE

UUDO AUS 17.12.1933 - 24.10.2016

Et Su rõõmude maa oleks ääretult lai, kus iga päev oled ja kõnnid ja käid. Et Su murede maa oleks mägede taga ja Sinu jaoks üldsegi poleks seal rada.

60 Õnnesoovid Ingele!
Põltsamaa hooldekodu pere

Õnnitleme Hermann Kalmust 40. sünnipäeva puhul!
Kõo vallavalitsus ja -volikogu

Soovime päevadele õnnerikkust, aastatele topelt pikkust, soovime tervist ja õnne, et aeg liiga kiirelt ei kaoks ja et õnnesapp sinu jaoks igal hetkel midagi taoks.

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi!

93	LEIDA PILLET	19.11.
91	KALJU EVERT	08.11.
88	MAGDA NURK	04.11.
87	LEONIDA ROOSMAN	01.11.
84	MAIMU OSTUMAA	23.11.
80	HELJE SÄÄSK	11.11.
60	INGE PIKAS	08.11.

IGAL TEISIPÄEVAL VÕIMLEMINE
koos füsioterapeut Merit Männiga

KOKSVERE seltsimajas kell 16.00
Kõo vallamaja juurest väljub buss kell 15.30, pärast tagasi. **KÕO noortetoas 17.15**
Selga sobiv riietus, kaasa võimlemismatt või alus.

Osalustasu 2 eurot.
Info Silvi Annus 5301 2279

Kõo valla elanikud, TULGE UJUMA!
Põltsamaa saun-ujulasse kolmapäeviti kell 17-18.
Buss Koksverest kell 16.35, Kõost 16.40.
Bussisõit 2.-
Õpilastele, kel selged käitumisreeglid, on sõit tasuta!

TÄNUSÕNAD

Põltsamaa hooldekodu poolt tubliile muruniitjale Ülo Põdrale, kes hoidis kogu suve hooldekodu muruplatsid niidetuna.

KÕO Vallaleht
Tiraaž 500

Väljaandja: Kõo Vallavalitsus
E-mail: koo.vv@neti.ee
Tel. 437 8530

Kõo Vallalehte toimetavad:
Ille Riisk ja Inna Aus
E-mail: raamat@koo.ee
Tel. 437 8549

Trükk ja küljendus:
OÜ Vali Press, Põltsamaa
tel. 776 8877